

Ügyszám: NAIH-262-1/2024
Előzmény ügyszámok: NAIH-1964/2023
NAIH-3919/2022

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság hivatalból indított vizsgálatának megállapításai a Párbeszéd Magyarországért Párt által 2022. március 16-án küldött kampány emailekkel összefüggő adatkezeléssel kapcsolatban

I. Előzmény

Közérdekű bejelentés érkezett a **Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz** (a továbbiakban: **Hatóság**), melyben a bejelentő azt kifogásolta, hogy a hozzájárulása nélkül kapott köremlit 2022. március 16-án a **Párbeszéd Magyarországért Párt** (új elnevezése: **Párbeszéd - a Zöldek Pártja**; a továbbiakban: **Párbeszéd**) társelnöke, Karácsony Gergely aláírásával, így valószínűsíthető, hogy az érintettek tudomása és hozzájárulása nélkül kezelnek email cím és hozzá tartozó utónév adatokat.

Az ügyben a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2016/679/EU rendelet (a továbbiakban: **GDPR**) 57. cikk (1) bekezdés f) pontja, valamint az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: **Infotv.**) 38. § (3) bekezdés a) pontja alapján hivatalból vizsgálat indult.

II. Az adatkezelés leírása

A kifogásolt, 2022. március 16-án érkezett tömeges emailt a címzett utónevének megszólításával, a „*Karácsony Gergely* <*parbeszed@kattins.egysegbenmagyarorszagert.hu*>” feladó email címről küldték, és tartalmában az ellenzék támogatására és 5 000 Ft pénzügyi finanszírozás nyújtására kéri a címzettet.

A Párbeszéd a „*parbeszed@kattins.egysegbenmagyarorszagert.hu*” email címről a fenti tartalommal a 2022. tavaszi országgyűlési képviselő választási kampánnyal (a továbbiakban: **Kampány**) kapcsolatban az alábbi időpontokban küldött adatfeldolgozón át emaileket:

2022.02.17: 121 622 címzett,
2022.02.24: 24 000 címzett,
2022.02.24: 86 958 címzett,
2022.03.16: 110 592 címzett,
2022.03.16: 110 307 címzett,
2022.03.17: 99 500 címzett,
2022.03.25: 24 000 címzett,
2022.03.25: 85 753 címzett.

III. Az adatkezelők és adatfeldolgozók azonosítása

A Kampánnyal kapcsolatos adatfeldolgozói, technikai feladatok elvégzésére a Párbeszéd a **Datadat OÜ** céget (Parnu mnt 158/2-88, 11317 Tallin, Észtország; a továbbiakban: **Datadat OÜ**) vette igénybe. A Párbeszéd és a Datadat OÜ 2021. március 23-án kötött adatfeldolgozói megbízási szerződése szerint a Datadat OÜ az alábbi szolgáltatásokat nyújtotta az adatkezeléssel kapcsolatban:

1. szoftverek telepítése,
2. a telepített rendszer üzemeltetése 2021. július 31-ig,
3. a telepített rendszer használatának betanítása a Párbeszéd által megjelölt személyeknek,
4. a tanácsadási szolgáltatás az adatbázis építés, online hirdetés kezelés, telepített programok hatékony használata témakörökben,
5. alvállalkozó bevonásával megjelenési lehetőség Facebook-hirdetésekből,
6. a Párbeszéd utasításai szerint működjön közre a fenti 4. pont szerinti feladatok végrehajtásában.

A szerződés szerint a fenti megbízás teljesítése során a Datadat OÜ köteles volt a Párbeszéd utasításainak megfelelően eljárni, amelyet a Párbeszéd ellenőrizhet. A szerződés szerint a megbízás megszűnésekor a Datadat OÜ köteles minden adatot átadni a Párbeszéd részére, és azokat magánál visszaállíthatatlanul törölni.

A fentiek alapján a vizsgált email küldéses adatkezelés jogi megfelelését a Párbeszéd mint adatkezelő köteles biztosítani.

IV. A felhasznált adatok forrása

A Kampány során felhasznált email címek és a névadatok az alábbi három forrásból származtak:

1. Az országgyűlési képviselő választáson együtt induló hat jelölő szervezet által az általuk szervezett 2021-es őszi előválasztás (a továbbiakban: **Előválasztás**) során közösen gyűjtött adatok érintetti hozzájárulás jogalappal, amelynek adatkezelési időszaka 2022. április 3-ig tartott.
2. A Kilencvenkilenc Mozgalom Egyesület mint adatkezelő által érintetti hozzájárulás jogalappal gyűjtött és a Párbeszédnek átadott adatok.
3. A Párbeszéd saját adatbázisa, amelybe szimpatizánsok adatait rögzítették papír alapú vagy elektronikus érintetti hozzájárulás jogalappal. Ezek gyűjtése a Párbeszéd honlapján, egyes kampányok és jelöltek honlapjain, illetve szociális médián (Action Network, Facebook Messenger) keresztül történt online, valamint rendezvényeken személyesen.

1. Az Előválasztással kapcsolatos adatok

Az Előválasztás során a fenti 2. forrással kapcsolatban gyűjtött adatok a Párbeszéd nyilatkozata szerint 2022. április 3-át követően törlésre kerültek, így azok nem voltak vizsgálhatóak a Hatóság által.

2. A Kilencvenkilenc Mozgalom Egyesület által kezelt adatok

A Kilencvenkilenc Mozgalom Egyesület a kapcsolati adatokat a „csatlakozz.kilencvenkilenc.hu/segitek” weboldalon át gyűjtötte. Ezen a weboldalon jelenleg nem érhető el tartalom, de a Párbeszéd által megküldött tájékoztató alapján a megjelölt adatkezelő a Párbeszéd volt, és kizárólag a későbbi politikai reklám, hírlevél küldési célú megkereséshez kérte a szimpatizánsok kapcsolati adatainak kezeléséhez történő hozzájárulást.

3. A Párbeszéd saját adatbázisában kezelt adatok

A Párbeszéd együttműködést alakított ki a Megújuló Magyarországért Alapítvánnyal és a Mindenki Budapestért Egyesülettel. Ezen jogi személyek jogilag függetlenek a Párbeszédétől, azonban azonos adatfeldolgozót alkalmaztak. A Hatóság megkeresésére a Párbeszéd saját adatbázisából küldött minta – adminisztratív tévedésből – a fenti két jogi személy kezelésében lévő adatokat is tartalmazta, amely a Párbeszéd bizonyos mértékű hozzáférési lehetőségét valószínűsíti az együttműködők által kezelt adatokhoz. A Párbeszéd nyilatkozata szerint hasonló együttműködést más szervezetekkel nem alakított ki.

A Párbeszéd adatbázisából véletlenszerűen vizsgált egyes rekordokhoz tartozó, papír alapú, szkennelve tárolt adatkezelési hozzájárulások több esetben adott konkrét kampányhoz, adott korábbi kampány időtartamára lettek csak megadva, a Kampány (és a Hatóságnak 2022. májusban történő megküldés) során már nem voltak hatályosak. A Párbeszéd nyilatkozata szerint ezen adatok adminisztratív hiba miatt nem kerültek törlésre eddig, azonban a Hatóság erre irányuló kérdéseit követően a Párbeszéd az érintett rekordokat (606 rekord a stadionstop és 1695 rekord más kampányokból) törölte.

Az eljárás során Párbeszéd elismerte, hogy az általa megjelölt egyes kampányokkal kapcsolatos adatkezelési hozzájárulások esetén nem volt elválasztva az adott petíció támogatásának jelzése a későbbi kapcsolatfelvétel célú hozzájárulás megadásától, ezen nyilatkozatokat egyben lehetett csak megtenni, azonban álláspontja szerint ezek így is érvényesek voltak, mivel szorosan összefüggtek, továbbá ezen gyakorlatát csak a 2018 előtt beszerzett hozzájárulások esetén folytatta a Párbeszéd. Ez az adatbázis kb. 18 %-át érinti.

A Párbeszéd adatbázisába a fentiek alapján az alábbi kampányok során gyűjtött kapcsolati adatok kerültek bele:

- EU ügyészség (2018),
- Mindenki Számít (2018, offline ív),
- Magyarország nemet mond a budapesti olimpiára (2017, offline ív),
- Védjük meg a Római partot (2017, offline ív),
- Vadászok veszélyeztetik a kutyáink életét (2016, offline ív),
- Petíció az Alapjövedelemért (2015, offline ív),
- Karácsony Gergelyt miniszterelnöknek (2017, offline ív),
- PM regisztrációs ív (2013-2016 régi offline ív),
- Karácsony Gergelyt főpolgármesternek (2018, offline ív).

A Párbeszéd az email cím és telefonszám mellett azért tartja fontosnak a név és irányítószám nyilvántartását is, mert állítása szerint csak így tudja azonosítani az érintetteket az érintetti joggyakorlás során, amelyeket e nélkül nem tudna teljesíteni.

A korábbi online kampányokkal kapcsolatos tájékoztatók egy része a Párbeszéd által elismerten a Párbeszéd honlapján elérhető adatkezelési tájékoztatóval nem azonosan tartalmazta azt, hogy külön hozzájárulás szükséges-e a petíció támogatásán felül a személyes adatok más kampányokkal kapcsolatos megkeresésekhez, vagy a petíció támogatásával automatikusan megadottnak veszi a Párbeszéd a későbbi megkeresésekhez történő érintetti hozzájárulást.

Egyes feliratkozások esetén a létrehozott online felületek közvetlenül a Párbeszéd kapcsolati adatbázisába írta be az adatokat és a naplózás csak a saját online felület általi hozzáférést rögzítette, azt nem, hogy külsőleg ki milyen IP címről adta meg az adatokat, így ezen esetekben a valós érintettől történő hozzájárulás szerzés nem volt igazolható, elszámoltatható. A Hatóság kérdéseinek hatására a Párbeszéd a nyilatkozata szerint az ezen problémával érintett adatokat törölte az adatbázisából.

V. A Hatóság megállapításai a Kampánnyal kapcsolatban

1. A Kampány során a Párbeszéd a Datadat OÜ-t adatfeldolgozóként vette igénybe, amely utóbb a tényállás feltárását jelentősen nehezítette. A Hatóság kétszer is megkereste postai úton a Datadat OÜ-t, azonban egyszer „elköltözött”, egyszer „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza a küldemény a bejegyzett székhelyről. A Hatóság végül a GDPR 61. cikke szerinti kölcsönös segítségnyújtás keretében, az Észt Adatvédelmi Hatóságon keresztül tudta eljuttatni a kérdéseit a Datadat OÜ részére. Bár a NAIH-3919/2022 szám alatt indult vizsgálat során nincs bizonyíték az átláthatóság szándékos akadályozására, azonban ez **nem jelenti azt, hogy ezen koncepciót a Hatóság aggálytalannak minősítené az átlátható adatkezelés szempontjából, és a jövőben más ügyekben egyéb körülmények mellett ne lenne lehetséges a jogsértés megállapítása emiatt.**

2. A GDPR¹ 13. cikke szerinti tartalmú tájékoztatást az adatkezelés megkezdése előtt kell megadni, azonban ez nem jelenti azt, hogy az adatkezelés fennállása alatt már ne lenne szükséges a tájékoztatás könnyű elérhetősége. Ezen kötelezettség a GDPR 12. cikk (1) bekezdése² alapján az adatkezelés teljes időtartama alatt fennáll, különösen de nem kizárólag akkor, ha online adatgyűjtés történt. A „csatlakozz.kilencvenkilenc.hu” weboldal adatkezelése tekintetében jelenleg egy külön eljárás van folyamatban a Hatóság előtt, ezért a Hatóság a NAIH-3919/2022 szám alatt indult vizsgálat során ezen weboldal adatkezelésére konkrét megállapításokat nem tett. Amennyiben a személyes adatok gyűjtése egy olyan weboldalon át történik, amely csak rövid ideig működik (mint például a „csatlakozz.kilencvenkilenc.hu/segitek”), akkor a személyes adatokat ott megadó, az adatkezeléshez ott hozzájáruló érintettek nem biztos, hogy a weboldal megszűnése után fejből tudják, hogy érintetti jogaikat hogyan, kivel szemben tudják gyakorolni. Nem telepíthető az érintettek az adatkezelő más weboldalának megkeresési kötelezettsége azon idő alatt, amíg

¹ A természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2016/679/EU rendelet (a továbbiakban: **GDPR**). Elérhetősége: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=celex%3A32016R0679>

² GDPR 12. cikk (1): „Az adatkezelő megfelelő intézkedéseket hoz annak érdekében, hogy az érintett részére a személyes adatok kezelésére vonatkozó, a 13. és a 14. cikkben említett valamennyi információt és a 15–22. és 34. cikk szerinti minden egyes tájékoztatást tömör, átlátható, érthető és könnyen hozzáférhető formában, világosan és közérthetően megfogalmazva nyújtssa, különösen a gyermekeknek címzett bármely információ esetében. Az információkat írásban vagy más módon – ideértve adott esetben az elektronikus utat is – kell megadni. Az érintett kérésére szóbeli tájékoztatás is adható, feltéve, hogy más módon igazolták az érintett személyazonosságát.”

a személyes adataikat folyamatosan kezelik, főleg, ha a közvetlen megkeresésük esetén nincs arról egyéni tájékoztatás, hogy konkrétan az adott érintett adatait mely forrásból szerezték. A Hatóság **megállapította** a Kampányhoz kapcsolódóan, hogy a „csatlakozz.kilencvenkilenc.hu” weboldalon át – nem pontosan azonosított számú – adatgyűjtés történt, ugyanakkor a Kampány során a forrás megjelölése hiányában nem biztos, hogy az érintettek tisztában voltak azzal, hogy az ottani feliratkozás miatt kaptak a Kampány során megkeresést, miközben a fenti weboldalon már nem elérhető tájékoztatás. Ez sérti a **GDPR 5. cikk (1) bekezdés a) pontja szerinti átláthatóság** elvét.

3. A Hatóság a Kampányhoz kapcsolódóan megállapította, hogy a Párbeszéd csak a NAIH-3919/2022 szám alatt indult vizsgálat alatt észlelte, hogy több ezer érintetti hozzájárulás korlátozott időre szól, amely idő eltelt. Ennek nyomkövetése az adatkezelők felelőssége, mivel ennek hiányában a korlátozott hozzájárulás parttalanná, az adatkezelés jogszerűtlenné válik. Az adatkezelőknek ezért célszerű bizonyos időközönként, illetve nagyobb kampányokat követően azt megvizsgálniuk, hogy a kezelt adatok közül van-e olyan, amelynek kezelési ideje már lejárt. Ennek hiányában a Hatóság **megállapította**, hogy a Párbeszéd a törlés időben történő teljesítésének elmaradásával megsértette **GDPR 5. cikk (1) bekezdés e) pontja**³ szerinti korlátozott tárolhatóság elvét.

VI. A Kampányon túlmutató adatkezelés vizsgálata

A fentiekben körülírt tényállás alapján a Kampány során számos kapcsolati adat felhasználásának jogszerűsége önmagában nem vizsgálható a Párbeszéd saját adatbázisának általános adatvédelmi jogi megfelelésének vizsgálata nélkül, amely a NAIH-3919/2022 szám alatt indult vizsgálat tárgyán túlmutat.

Az adattakarékosság elvének általános kérdésköre a Párbeszéd saját adatbázisának általános adatkezeléséhez kapcsolódóan a Kampányt is befolyásolhatta, azonban ennek vizsgálata csak az adatbázisra irányuló kifejezett eljárásban lehetséges.

Jelenleg nem pontosan meghatározható számú esetben a Párbeszéd olyan személyeknek küldött a Kampány során köremailt, akik a hozzájárulást úgy adták meg ehhez, hogy az nem volt elválasztva egy konkrét aláírás-kampány támogatásától. Ez főleg nem a NAIH-3919/2022 szám alatt indult vizsgálat tárgyát képező Kampányhoz, hanem a Párbeszéd saját adatbázisának általános adatkezelési gyakorlatához kapcsolódik.

A különböző weboldalakon gyűjtött adatok érintettektől származásának bizonyítása körében a GDPR 5. cikk (2) bekezdésének történő megfelelés kérdése nem köthető a NAIH-3919/2022 szám alatt indult eljárás tárgyát képező Kampányhoz, hanem az adatok forrásához és a Párbeszéd saját adatbázisának hosszú távú kezeléséhez kapcsolódik.

Mivel a NAIH-3919/2022 szám alatt indult vizsgálat tárgya a Kampány volt, és e tárgykörben célszerűtlennek mutatkozik az eljárás folytatása a fenti kérdésekben, a Hatóság az Infotv. 53. § (5) bekezdés b) pontja alapján a NAIH-3919/2022 szám alatt indult vizsgálatot **megszüntette**. A Hatóság **hivatalból új adatvédelmi hatósági eljárást indított**, amelynek tárgya az, hogy a Párbeszéd saját adatbázisának általános adatkezelési gyakorlata megfelel-

³ GDPR 5. cikk (1) e): „A személyes adatok: [...] tárolásának olyan formában kell történnie, amely az érintettek azonosítását csak a személyes adatok kezelése céljainak eléréséhez szükséges ideig teszi lehetővé; a személyes adatok ennél hosszabb ideig történő tárolására csak akkor kerülhet sor, amennyiben a személyes adatok kezelésére a 89. cikk (1) bekezdésének megfelelően közérdekű archiválás céljából, tudományos és történelmi kutatási célból vagy statisztikai célból kerül majd sor, az e rendeletben az érintettek jogainak és szabadságainak védelme érdekében előírt megfelelő technikai és szervezési intézkedések végrehajtására is figyelemmel („korlátozott tárolhatóság”).”

e a GDPR 5. cikk (1) bekezdés a), c) és e) pontok, GDPR 5. cikk (2) bekezdés, GDPR 6. cikk (1) bekezdés, 7. cikk (2) bekezdés, 12. cikk (1) bekezdés, valamint 13. cikk (1) és (2) bekezdés rendelkezéseinek.

Tekintettel arra, hogy a NAIH-3919/2022 szám alatt indult vizsgálat megállapításai érintettek rendkívül széles körére vonatkoznak, ezért a Hatóság a vizsgálat eredményéről az Infotv. 59. § (1) bekezdése alapján a jelen **jelentést** teszi közzé a Hatóság honlapján.

kelt: Budapest, az elektronikus aláírás szerint

Dr. habil. Péterfalvi Attila
elnök, c. egyetemi tanár